

Kunskapsinitiativet om systemförvaltning - en möjlighet att påverka och ta del av innovativ kunskap om systemförvaltning

Varför ett kunskapsinitiativ om systemförvaltning?

Inom förvaltningsområdet finns en tradition av att kunskapsinitiativ kommer från näringsliv och offentlig förvaltning. Något som troligen kan förklaras med att behovet av kunskap om förvaltning ofta har sitt ursprung i praktiska problemsituationer i vardagen. För att skapa användbar kunskap, som blir mer än organisationsintern, måste vi därför föra samman personer som arbetar med förvaltning med kunskapsutvecklare. Men vi måste också bli bättre på att förutsäga framtida förvaltningsproblem så att vi är rustade att hantera framtida problemsituationer i en förvaltningsverksamhet innan vi står mitt uppe i dem. Med detta som bakgrund startade kunskapsinitiativet om systemförvaltning med en Dataföreningskonferens i december 2007. Den bakomliggande idén med kunskapsinitiativet var att om flera organisationer går samman kan vi med en blygsam insats/organisation skapa innovativ FoU kring angelägna områden. Förhoppningen var även att genom detta initiativ övertyga forskningsfinansiärer om att systemförvaltning är ett angeläget forskningsområde.

Vad är kunskapsinitiativet och vilka står bakom?

Syftet med kunskapsinitiativet är således att utveckla nyttig och innovativ kunskap om systemförvaltning. Ett stort antal personer arbetar med systemförvaltning, men området är till stora delar fortfarande obeforskat och i behov av ett samlat kunskapsstillskott. Ett centralt mål för kunskapsinitiativet är därför att bedriva vetenskapligt förankrad och verksamhetsnyttig forskning och utveckling (FoU) om systemförvaltning – en FoU vars inriktning och frågeställningar man som medlem kan vara med och påverka och ta del av. Initiativet är ett samarbete mellan Linköpings universitet (LiU) och På AB. Ett samarbete som beprövat och framgångsrikt – en doktorsavhandling är redan producerad¹. Forskningsgruppen VITS vid institutionen för ekonomisk och industriell utveckling vid LiU är vetenskaplig garant för initiativet och avtalspart för de som är medlemmar i initiativet. Kunskapsinitiativets första fas är planerad till tre år. För att ytterligare stärka initiativet och dess medlemmar genomförs också ansökningar av forskningsmedel från finansiärer såsom Vinnova och KK-stiftelsen. Kunskapsinitiativet har även ett samarbete med Dataföreningen.

Varför blir man medlem i kunskapsinitiativet?

Kunskapsinitiativet ger en unik möjlighet till en gränsöverskridande samverkan mellan privata och offentliga organisationer och akademien. Som medlem i kunskapsinitiativet får man;

---

¹ Styrbar Systemförvaltning av Malin Nordström, 2005

- en dörr in till innovativ FoU om systemförvaltning, vilket innebär tillgång till paketerade information om forskningsfronten vad gäller systemförvaltning
- möjlighet att påverka frågeställningar som ska beforskas och även initiera workshops baserat på angelägna ämnen som identifieras
- tillgång till ett kontaktnät inom andra organisationer och akademien vilket ger möjlighet att exponera den egna verksamheten inom nätverket
- tillgång till studentresurser i form av att examensarbeten och uppsatser kan genomföras inom den egna organisationen

Vad innehåller ett medlemskap?

Företag och organisationer har möjlighet att bli medlemmar i kunskapsinitiativet genom att teckna ett medlemsavtal som löper över tre år. Medlemskapet är indelat i fyra nivåer; brons, silver, guld och platina. Mer detaljerat ser medlemskapet ut enligt följande;

Medlemsnivå	Brons	Silver	Guld	Platina
Innehåll				
FoU resultat	X	X	X	X
Nyhetsbrev	X	X	X	X
Nätverkskonferens (möjliga platser att köpa till)	1 (+1)	2 (+2)	3 (+3)	4 (+4)
Aktiv FoU-part	-	Prövningsstudie	Aktionsforskning	Aktionsforskning
Professionsdoktorand	-	-	-	X

Samtliga FoU-produkter (i form av rapporter, artiklar, avhandlingar och annan forskningsinformation) och nyhetsbrev skickas till alla medlemmar så snart de är publicerade. Nätverkskonferensen, som är exklusiv medlemmarna, genomförs en gång per år. Antalet platser på nätverkskonferensen är begränsat enligt ovan. Där kommer resultat att presenteras av såväl forskare som medlemmar i initiativet. Där finns också möjlighet att i workshopform påverka kunskapsinitiativets FoU-agenda utifrån egna fråge- och problemställningar.

Som medlem i initiativet finns också möjlighet att vara en aktiv FoU-part om man väljer silver-, guld- eller platinapaketet. Guldpaketet innebär att en eller flera forskare från initiativet genomför en aktionsforskningsstudie inom aktuell organisation. Det innebär en studie som avser att identifiera och bidra till att förändra en situation inom systemförvaltningsområdet i en organisation. Resultatet av aktionsforskningen (eller annan FoU) kan sedan prövas hos de organisationer som har ett silverpaket. Detta kan innebära att utifrån etablerad forskningskunskap studera och diagnostisera läget för systemförvaltning inom en organisation. Platinapaketet vänder sig till de organisationer som själva vill skicka en medarbetare som doktorand till initiativet – s.k. professionsdoktorand – i syfte att belysa angelägna frågor. Det finns naturligtvis möjlighet till ”uppgradering” av paketen under avtalsperioden, vilket innebär att man kan börja med ett bronspaket för att sedan uppgradera till ett guldpaket om en angelägen fråga för organisationen ska vara föremål för kunskapsinitiativets FoU.

Hur mycket kostar det att vara medlem?

Medlemsnivå	Årsavgift
Brons	15.000 sek exkl. moms
Silver	40.000 sek exkl. moms
Guld	80.000 sek exkl. moms
Platina	120.000 sek exkl. moms

Vad händer inom kunskapsinitiativet nu?

Kunskapsinitiativet har i skrivande stund (sommaren 2008) drygt 30-talet medlemsorganisationer. Medlemmarna kommer från olika branscher och både privata och offentliga organisationer finns representerade.

I april genomfördes en konstituerande workshopdag i Dataföreningens lokaler i Stockholm. Temat för dagen var överlämning från projektorganisation till förvaltningsorganisation, ett ämne som identifierats av medlemmarna som ett angeläget kunskapsutvecklingsområde. Dagen blev mycket uppskattad av deltagarna som särskilt lyfte fram kunskapsutbytet mellan organisationer som värdefullt. Problemställningarna som växte fram under nätverksdagen väckte intresset hos kunskapsinitiativets professionsdoktorand Ann-Margreth Hammar. Hon arbetar vidare med att fördjupa frågeställningar kring överlämning från projektorganisation till förvaltningsorganisation – vilket med största sannolikhet kommer att bli ämnesområdet för hennes licentiatavhandling. I samband med överlämningsfasen uppstår ett antal frågeställningar; Vad ska överlämnas? Vilka problem är vanliga vid överlämningen? Vem är ansvarig för överlämningen? När ska överlämningen initieras? Påverkar resultatet från utvecklingsprojektet existerande förvaltningsorganisation, och i så fall på vilket sätt. Detta är exempel på ett av forskningsprojekten som kommer att finansieras med medel från kunskapsinitiativet.

Starten av kunskapsinitiativet bidrog också till att KK-stiftelsen anslog medel för ett postdoc projekt för Malin Nordström vid LiU. Ämnesområdet för vidare forskning benämns för arkitekturell systemförvaltning. I korthet innebär forskningsprojektet vidareutveckling av kunskap från doktorsavhandlingen om effektiva förvaltningsobjekt. Slutsatsen i avhandlingen är att förvaltningsobjekt bör avgränsas utifrån den verksamhet som ska stödjas och inte utifrån IT-systemens tekniska realisering. Det sistnämnda är den tradition som präglar många förvaltningsverksamheter. Tanken med förvaltningsobjekt är att de används som underlag för att organisera förvaltningsverksamhet. Avhandlingsresultaten har nu, efter omsättning i en organiseringsmodell för förvaltning, använts på praktikfältet i drygt tre år. I takt med att teorierna om avgränsning och innehåll i förvaltningsobjekt har använts och därmed prövats har nya kunskapsbehov genererats; vilken relation har förvaltningsobjekt till varandra? Hur skapas förvaltningsobjekt som är hållbara över tiden? Hur förhåller sig kunskapen om förvaltningsobjekt till arkitekturprinciper såsom IT-, verksamhets- och affärsarkitektur? Vad händer med den traditionella systemägarrollen när man tar ett helhetsgrepp om den totala mängden IT-system i en organisation? Det finns därför ett behov av att vidareutveckla kunskapen om enskilda förvaltningsobjekt till att omfatta en organisations hela portfölj av förvaltningsobjekt. Syftet med forskningsprojektet är således att vidareutveckla kunskap kring

strukturering av förvaltningsobjekt genom att studera relationen mellan förvaltningsobjekt och på så sätt skapa teori om förvaltningsobjektarkitektur.

Det finns också planer på att en magisteruppsats ska skrivas med inriktning mot förvaltning av IT-infrastruktur. Behovet av en fungerande förvaltning av IT-infrastruktur har uppmärksammats i många organisationer under de senaste åren. En stor mängd olika IT-miljöer som är integrerade i varandra, många leverantörer och användande parter som måste koordineras samt en omfattande versionshantering av IT-komponenter är några av anledningarna till att många organisationer har ett ökat behov av att strukturera förvaltningen på ett effektivt sätt. Idén är att analysera några sådana genomföranden och kunskapsutveckla kring det specifika med IT-infrastruktur som förvaltningsobjekt.

Samtliga ovan beskrivna FoU-områden är idéer som är sprungna ur problemsituationer hos kunskapsinitiativets medlemsorganisationer. Andra områden som är identifierade som angelägna områden är praktiska verktyg för förvaltning samt nyckeltal och kvalitet i systemförvaltningsverksamheter.

Den 5 december 2008 kommer den årliga nätverkskonferensen att genomföras. Konferensen är exklusiv för kunskapsinitiativets medlemmar. Förutom en avrapportering av pågående forskningsprojekt planeras föredrag om ITIL version 3.0 vs **pm**³ samt förvaltning av SOA-lösningar.

Hur blir man medlem i kunskapsinitiativet?

Anmälan sker genom att kontakta initiativtagare Malin Nordström; malin.nordstrom@pais.se eller docent Karin Axelsson; karin.axelsson@liu.se. Betalning av årsavgift sker mot faktura från LiU.